

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра обліку і оподаткування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(назва)

за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр, назва)

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Бухгалтерський облік і оподаткування							
2.	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту/Обліку і оподаткування							
3.	Статус ОК	Обов'язкова навчальна дисципліна							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність							
5.	Рівень НРК	6							
6.	Семестр та тривалість вивчення	5 семестр, 1-15 тиждень.							
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	денна форма				заочна форма			
		Контактна робота(заняття)			Самостійна робота	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		46	30	-	74				
9.	Мова навчання	українська							
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.е.н., доцент Довжик Олена Олександрівна							
11.1	Контактна інформація	м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160, факультет Економіки і менеджменту, кафедра Обліку і оподаткування (ауд. 109е), olena.dovzhyk@snau.edu.ua							
11.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Бухгалтерський облік і оподаткування» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок з методології та методики ведення обліку, відображення на рахунках бухгалтерського обліку господарських операцій, заповнення облікових реєстрів та форм звітності, набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні. А також оволодіти вміннями узагальнювати результати облікового процесу, розуміти, читати та сприймати облікову інформацію з точки зору прийняття управлінських рішень; розраховувати суму податкових зобов'язань. Вивчення дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти компетентностей – здатність застосовувати основ обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.							
12.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів системи теоретичних знань та опанування умінь і навичок із ведення бухгалтерського обліку на підприємствах							
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми	Освітній компонент є основою для дисципліни: Економіка торгівлі							

	компонентами ОП	
14.	Політика академічної доброчесності	<p>Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці сайту: https://academiq.org.ua та https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/</p> <p>Для здобувачів освіти є неприйнятним:</p> <ul style="list-style-type: none"> - під час виконання завдання та теоретичного опитування використання джерел інформації (усні (підказки), письмові (роботи інших осіб), друковані (книги, посібники), електронні (телефони, планшети) - за використання заборонених пристроїв і джерел інформації під час контролю знань здобувач позбавляється подальшого права здавати матеріал, що може призвести до виникнення академічної заборгованості. - за списування під час виконання окремих завдань здобувачу вищої освіти знижується оцінка або не зараховується завдання залежно від часу виявлення та ступеня порушення академічної доброчесності.
15.	Посилання на курс в Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3028

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК	Як оцінюється ДРН
Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	ПРН18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.	
ДРН 1. Розуміти систему сучасного нормативного регулювання бухгалтерського обліку і оподаткування, основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності.	X	дискусії, виконання завдань, експрес-опитування
ДРН 2. Розуміти метод бухгалтерського обліку та його елементи, методику і техніку ведення облікових, аналітичних процедур різних ділянок фінансово-господарської діяльності підприємств.	X	дискусії, виконання завдань, експрес-опитування
ДРН 3. Розуміти та проводити узагальнення основних господарських процесів; розраховувати суму податкових зобов'язань.	X	дискусії, виконання завдань, експрес-опитування

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

3.1 Зміст освітнього компонента (програма навчальної дисципліни)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Самостійна робота	Рекомендована література
	Аудиторна робота				
	Лк	П.з	Лаб. з.		
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку. Суть і значення бухгалтерського обліку як основи підприємницької діяльності. Функції і завдання бухгалтерського обліку. Види обліку. Нормативно-правова база регулювання обліку. Класифікація господарських засобів, джерел їх утворення (фінансування).	2	2		6	Основні джерела: 1, 7, 8,10 Додаткові джерела: 1, 2, 8 Програмне забезпечення: 1
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку, характеристика об'єктів обліку. Загальна характеристика методу бухгалтерського обліку. Інвентаризація, її мета і класифікація видів інвентаризації. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Оцінка і калькуляція.	6	4		6	Основні джерела: 1, 7, 8,10 Додаткові джерела: 1, 2, 8 Програмне забезпечення: 1
Тема 3. Балансовий метод відображення інформації в бухгалтерському обліку. Бухгалтерський баланс, його зміст і складові елементи. Сутність та умови визнання активів, зобов'язань і власного капіталу. Основне балансове рівняння. Зміни в балансі, обумовлені господарськими операціями. Форма,	4	4		6	Основні джерела: 1, 7, 8,10 Додаткові джерела: 1, 2, 8 Програмне забезпечення: 1

структура і зміст розділів балансу.					
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис. Облікові реєстри та форми бухгалтерського обліку. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і будова. Подвійний запис, його сутність і значення. Синтетичні та аналітичні рахунки та зв'язок між ними. Узагальнення даних поточного обліку. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. Економічний зміст та структура Плану рахунків бухгалтерського обліку. Поняття облікових реєстрів та їх класифікація. Форми ведення бухгалтерського обліку. Методи виправлення помилок у бухгалтерському обліку. Сутність та складові фінансової звітності підприємств України.	6	4		6	Основні джерела: 1, 7, 8,10 Додаткові джерела: 1, 2, 8 Програмне забезпечення: 1
Тема 5. Облік оборотних активів, грошових коштів та дебіторської заборгованості. Суть, критерії визнання активами і класифікація запасів підприємства. Облік виробничих запасів. Облік готівкових операцій підприємства. Облік коштів на рахунках в банку. Види та форми безготівкових розрахунків. Оцінка та облік дебіторської заборгованості	6	2		6	Основні джерела: 3-8, 11 Додаткові джерела: 3 Програмне забезпечення: 1
Тема 6. Облік необоротних активів. Сутність, класифікація та оцінка основних засобів.	4	2		4	Основні джерела: 3-8, 11 Додаткові джерела: 3 Програмне забезпечення: 1

<p>Організація обліку основних засобів. Порядок нарахування та облік амортизації основних засобів. Особливості обліку нематеріальних активів.</p>					
<p>Тема 7. Облік зобов'язань підприємства. Поняття і класифікація зобов'язань підприємства. Документальне оформлення та облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками і підрядниками. Економічний зміст кредитів банку і завдання їх обліку. Облік розрахунків з оплати праці на підприємстві. Облік розрахунків з бюджетом.</p>	4	2		6	<p>Основні джерела: 3-8, 11 Додаткові джерела: 3 Програмне забезпечення: 1</p>
<p>Тема 8. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства. Сутність, оцінка та класифікація доходів та витрат діяльності підприємства. Відображення інформації про доходи, витрати та фінансові результати на рахунках обліку.</p>	4	2		6	<p>Основні джерела: 3-8, 11 Додаткові джерела: 3 Програмне забезпечення: 1</p>
<p>Тема 9. Поняття «підприємництво» та види суб'єктів підприємницької діяльності. Види суб'єктів підприємництва. Поняття «підприємництво» та види суб'єктів підприємницької діяльності. Види суб'єктів підприємництва. Державна реєстрація підприємництва. Ліцензування видів</p>	2	2		6	<p>Основні джерела: 9 Додаткові джерела: 4,7,10,11,12 Програмне забезпечення: 1</p>

господарської діяльності. Перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. Порядок отримання ліцензії для здійснення видів підприємницької діяльності.					
Тема 10. Загальні засади системи оподаткування в Україні. Основні поняття системи оподаткування (податок, збір, платіж). Функції та елементи податків. Принципи податкового законодавства.	2			6	Основні джерела: 9 Додаткові джерела: 4,7,10,11,12 Програмне забезпечення: 1
Тема 11. Контролюючі органи в сфері оподаткування. Структура контролюючих органів в Україні: їх права та обов'язки. Права та обов'язки платників податків.	2	2		7	Основні джерела: 9 Додаткові джерела: 4,7,10,11,12 Програмне забезпечення: 1
Тема 12. Види податків. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Мито. Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб.	4			7	Основні джерела: 9 Додаткові джерела: 4,7,10,11,12 Програмне забезпечення: 1
Всього	46	30		74	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1. Розуміти систему сучасного нормативного регулювання бухгалтерського обліку і оподаткування, основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності.	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда, дискусія). Наочні: демонстрація (мультимедійний файл)	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формулюють проблеми, самостійно формулюють висновки)
ДРН 2. Розуміти метод	Словесні: монологічні	Дослідницький метод

бухгалтерського обліку та його елементи, методику і техніку ведення облікових, аналітичних процедур різних ділянок фінансово-господарської діяльності підприємств.	(пояснення, лекція); діалогові (бесіда, дискусія). Наочні: демонстрація (мультимедійний файл)	(здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формулюють проблеми, самостійно формулюють висновки)
ДРН 3. Розуміти та проводити узагальнення основних господарських процесів; розраховувати суму податкових зобов'язань.	Словесні: монологічні (пояснення, лекція); діалогові (бесіда, дискусія). Наочні: демонстрація (мультимедійний файл)	Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формулюють проблеми, самостійно формулюють висновки)

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Теоретичний зріз знань: Усне опитування або тестування по кожній темі (за кожну правильну відповідь 1 бал) по першому та другому рубіжному контролю Максимальна оцінка по першому теоретичному рубіжному контролю - 10 балів Максимальна оцінка по другому теоретичному рубіжному контролю - 10 балів	20 балів / 20%	7-й тиждень, 14-й тиждень
2	Складання (написання) розрахунково-аналітичної контрольної роботи по темам	20 балів / 20 %	7, 14 тиждень
3	Тест множинного вибору (за кожну правильну відповідь 1 бал)	15 балів / 15 %	6 / 7 тиждень
4	Захист індивідуальної (практичної) розрахункової роботи по всім темам по своєму об'єкту дослідження (розрахунок, написання висновків та пропозицій, підготовка презентації, захист)	15 балів / 15 %	14-15 тиждень
5	Підсумковий контроль: виконання комплексного завдання за всім освітнім компонентом - теоретичні питання - розрахунково-практична задача	30 балів / 30 %	згідно затвердженого розкладу

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент ¹	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ²
<p>Теоретичний зріз знань:</p> <p>Усне опитування або тестування по кожній темі (за кожну правильну відповідь 1 бал) по першому та другому рубіжному контролю</p> <p>Максимальна оцінка по першому теоретичному рубіжному контролю - 10 балів</p> <p>Максимальна оцінка по другому теоретичному рубіжному контролю - 10 балів</p>	<p><i><12 балів</i></p> <p>Студент володіє окремими теоретичними елементами курсу. Цілісність розуміння теоретичного матеріалу відсутня.</p>	<p><i>12-15 балів</i></p> <p>Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни, які є мінімально допустимими. Розуміє основні положення, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.</p>	<p><i>15-18 балів</i></p> <p>Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, але допускає окремі неточності.</p>	<p><i>19-20 балів</i></p> <p>Студент демонструє повні й міцні знання навчального теоретичного матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни.</p>
<p>Складання (написання) розрахунково-аналітичної контрольної роботи по темам</p>	<p><i><12 балів</i></p> <p>Вимоги щодо розрахунково-аналітичної контрольної роботи не виконано.</p>	<p><i>12-15 балів</i></p> <p>Більшість розрахунків виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз та висновки до задачі.</p>	<p><i>15-18 балів</i></p> <p>Виконано усі вимоги завдання, але є неточності у висновках та пропозиціях. Помилки у рішеннях та розрахунках не є системними.</p>	<p><i>19-20 балів</i></p> <p>Виконані усі вимоги до розрахунково-аналітичної контрольної роботи, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.</p>
<p>Тест множинного вибору (за кожну правильну відповідь 1 бал)</p>	<p><i><9 балів</i></p> <p>Студент володіє окремими теоретичними елементами курсу. Цілісність розуміння теоретичного матеріалу відсутня.</p>	<p><i>10-11 балів</i></p> <p>Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни, які є мінімально допустимими. Розуміє основні положення, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.</p>	<p><i>12 - 13 балів</i></p> <p>Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, але допускає окремі неточності.</p>	<p><i>14-15 балів</i></p> <p>Студент демонструє повні й міцні знання навчального теоретичного матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни.</p>
<p>Захист індивідуальної (практичної) розрахункової роботи по всім темам по</p>	<p><i><9 балів</i></p>	<p><i>10-11 балів</i></p>	<p><i>12 -13 балів</i></p>	<p><i>14- 15 балів</i></p>

своєму об'єкту дослідження (розрахунок, написання висновків та пропозицій, підготовка презентації, захист)	Вимоги щодо захисту індивідуальної (практичної) розрахункової роботи не виконано.	Захист індивідуальної (практичної) розрахункової роботи виконано, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. Є відповідність алгоритму у презентації, але відсутнє глибоке розуміння проблематики дослідження.	Виконано усі вимоги захисту індивідуальної (практичної) розрахункової роботи, але є неточності у висновках та пропозиціях. При захисті розрахункової роботи студент дає вичерпні пояснення, але є неточності у пропозиціях.	Виконані усі вимоги захисту індивідуальної (практичної) розрахункової роботи, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми. Вміє аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь.
Підсумковий контроль: виконання комплексного завдання за всім освітнім компонентом - теоретичні питання - розрахунково-практична задача	<19 балів Частково висвітлено теоретичне завдання; вимоги щодо практичного завдання не виконано, висновки та практичні рекомендації відсутні.	19 – 23 балів Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз окремих елементів задачі, висновки не повністю розкривають проведені розрахунки.	24 - 28 балів Виконано усі вимоги до теоретичного та практичного завдання, є неточності у висновках.	29- 30 балів Виконано усі вимоги до завдання, продемонстровано теоретичні знання та практичні навички розрахунку задач та написання висновків з пропозиціями.

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
	Настанови викладача в процесі виконання завдань	Кожного практичного заняття
	Усне опитування	Кожного практичного заняття
	Спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача	Кожного практичного заняття
	Контроль за виконанням завдань	Кожного практичного заняття
	Перевірка тестів і обговорення результатів тестування	8 тиждень

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 520 с.
2. Войнаренко М.П., Пономарьова Н.А., Замазій О.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 488 с.
3. Лаговська О.А., Кузь В.І., Легенчук С.Ф., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : підручник. Київ : Кондор, 2018, 418 с.
4. Лень В.С., Гливенко В.В. Звітність підприємства: підручник. 4-е вид. Київ : Каравела, 2018. 676 с.
5. Лисиченко О.О., Атамас П.Й., Атамас О.П. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 356 с.
6. Плаксієнко В.Я. Облік, оподаткування та аудит : навч. посіб. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 509 с.
7. Плиса В.Й., Плиса З.П. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Київ : Каравела, 2019. 560 с.
8. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Київ : Алерта, 2019. 316 с.
9. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. 2-ге вид. доповн. і переробл. Київ: Алерта, 2020. 192 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

1. Бухгалтерський облік: Конспект лекцій з дисципліни для студентів 3 курсу галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання / Суми, 2020 рік, 80 стор.
2. Бухгалтерський облік: робочий зошит та завдання для виконання практичних занять з дисципліни для студентів 3 курсу галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання / Суми, 2019 рік, 74 с.
3. Бухгалтерський облік: методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни для студентів 3 курсу галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання / Суми, 2018 рік, 30 с.

6.2. Додаткові джерела

1. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Х. : «Видавництво «Форт» , 2016. 447 с
2. Максимова В. Ф. К 17 Бухгалтерський облік: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 6.050100 «Облік і аудит». Одеса: ОНЕУ, 2012. 670 с.
3. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства : монографія / за ред. Г.М. Давидова. Кропивницький : ПП „Ексклюзив-Систем” , 2017. 248 с.
4. Крупка Я. Д., Задорожний З. В. та ін. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.
5. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2015. 572 с.

6.3. Інші джерела

6.3. 1. Інформаційні ресурси

1. Фінансовий облік-1: конспект лекцій / укладач І. М. Бурденко. Суми : Сумський державний університет, 2018. 85 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/68006/1/Burdenko_finansovyi_oblik.pdf

2. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / В. О. Осмятченко, Т. І. Тесленко, О. М. Герасименко, Л. В. Титенко [та ін.]. Київ : Простобук, 2017. 552 с. URL: <http://localhost:8080/xmlui/handle/123456789/2618>

3. Податковий кодекс України: Кодекс від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/T10_2755?an=23866

4. Про затвердження Порядку обліку платників податків і зборів: Наказ Міністерства фінансів України від 09 грудня 2011 р. № 1588. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/RE20300?an=1>

5. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. № 996-XIV (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

6.3.2 Програмне забезпечення

1. Методичний комплекс «Бухгалтерський облік» на основі платформи Moodle. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=293>